

BURSA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇMESUYU HAVZALARI KORUMA YÖNETMELİĞİ

Genel Kurul tarafından kabulü
Karar Tarihi : 04.12.2003
Karar No : 72-18

I. BÖLÜM

AMAÇ VE KAPSAM

MADDE 1 :

Bu Yönetmeliğin amacı ; içme ve kullanma suyu temin edilen yüzey ve yeraltı su kaynaklarının evsel, endüstriyel, tarımsal ve her türlü hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan atık sular ile kirlenmesini önlemektir. 2560 sayılı yasa ile belirlenmiş olan görev ve yetki alanında, içme ve kullanma suyu temin edilen yüzey ve yer altı su kaynakları ve bu kaynakların korunması için Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde ve dışında kalan alanlar bu Yönetmelik kapsamını oluşturur.

YASAL DAYANAK

MADDE 2 :

2560 sayılı yasanın 3009 sayılı kanunla değişik 2/c maddesi ve 20. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak bu yönetmelik hazırlanmıştır.

Esas No 2011/61, 258 karar nolu Bu Yönetmeliğin 8.1, 8.11, 9.11 maddeleri değiştirilmiş, 4.20 maddesi eklenmiştir. Bu değişiklikler 26.01.2011 tarihli Esas No.2011/61, 258 Karar numaralı Bursa Büyükşehir Belediyesi Meclis kararı ile kabul edilmiş 29.03.2011 tarihli Bursa Haber gazetesinde yayımlanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 3 :

Alıcı Ortam : Atık suların doğrudan deşarj edildiği veya dolaylı olarak karıştığı göl , akarsu kıyı ve deniz suları ile yeraltı suları gibi yakın veya uzak çevredir.

Ana Kollektör : İçme suyu havzasının tamamında Belediyelerin yerleşim alanları ve köylerde oluşan tüm atıksuları sokak şebekeleri ve yan kollektörler ile toplayarak havza dışına taşıyan ana taşıyıcı sistemdir.

Arıtılmış Atık su Depolama Tankı : Arıtma tesisi çıkış sularının havza dışına uzaklaştırılmaya kadar geçici olarak biriktirildiği, projesine uygun yapılan betonarme, sac / çelikten yada sızdırmazlığı olan diğer malzemeden yapılmış haznelerdir.

Arıtma : Suların kullanım sonucu yitirdikleri fiziksel, kimyasal, bakteriyolojik ve diğer özelliklerinin bir kısmını veya tamamını tekrar kazandırabilmek ve / veya boşaldıkları alıcı ortamın doğal, fiziksel, kimyasal, bakteriyolojik ve ekolojik özelliklerini değiştirmeyecek hale getirilebilmelerini temin için uygulanacak her türlü fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtma işlemlerini ifade eder. Başka bir ifade de atık suların alıcı ortama verilmeden önce kirletici özelliklerini müsaade edilebilen alıcı ortam parametre değerlerine indirgeme işlemidir.

Arıtma Tesisleri : Atıksuların alıcı ortama boşaltılmasından veya herhangi bir taşıma aracı ile alıcı ortama taşınmasından önce önemli kirlilik yüklerine göre arıtılmaları amacı

ile, BUSKİ'nin kuracağı veya atıksu kaynaklarından BUSKİ'ce kurulması istenecek her türlü tesislerdir.

Atık : Her türlü üretim ve tüketim faaliyetlerinin sonunda fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleri ile karışıkları alıcı ortamlara dolaylı veya doğrudan zarar verebilen ve o ortamda doğal bileşim ve özelliklerin değişmesine yol açan katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerdir.

Atıksu : Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucu kirlenmiş veya özellikleri değişmiş suları ifade eder.

Asgari Parsel Alanı : Yapılaşmaya ve kullanıma izin verilecek en küçük parsel alanıdır. Bakanlık : Çevre ve Orman Bakanlığını ifade eder.

Çevre Kirliliği : İnsanların her türlü faaliyetleri sonucu suda, havada ve toprakta meydana gelen, doğal olmayan değişikliklerle ekolojik dengenin bozulması ve bu tür faaliyetler sonucu ortaya çıkan salgın hastalıklar ile görüntü bozukluğu, koku, gürültü ve atıksuların çevrede meydana getirdiği diğer arzu edilmeyen sonuçları ifade eder. **Çevre Koruma :** Ekolojik dengenin korunması, suda, havada, toprakta kirlilik ve bozulmaların önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan çalışmaların tümünü ifade eder.

Dereler : Arazinin topografik, jeolojik ve hidrojeolojik yapısı ile iklim şartlarına bağlı olarak yılın herhangi bir zamanında su taşıyabilen ve tabii yatağı olan yerlerdir.

Dere Mutlak Koruma Alanı: İçme suyu temin edilen rezervuara su taşıyan ve içme suyu toplama havzalarında yer alan derelerin her iki tarafında bu yönetmelikle belirlenen koruma bandıdır.

Denge : İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini sürdürülebilmeleri için gerekli olan şartların tümünü ifade eder.

Endüstriyel Atıksu : Endüstri kuruluşlarından , imalathanelerden , atölyelerden , tamirhanelerden , küçük sanayi sitelerinden , organize sanayi bölgelerinden kaynaklanan, her türlü işlem ve yıkama artığı sular ile, proses suları ile karıştırılmadan uzaklaştırılan kazan ve soğutma sularıdır.

Entegre Tesis : Aynı üretim sahasında iki veya daha fazla tesisin bir arada meydana getirdiği tesisler topluluğunun bütünü olup, üretimden çıkan yan ürünlerin de işlenerek nihai üretim yapıldığı komple üretim tesisidir.

Evsel Atıksu : Konutlarda veya yerleşim bölgelerinde insanların yaşam süreçlerindeki ihtiyaç ve kullanımları nedeni ile oluşan sulardır.

Gayri Sıhhi Müessese (GSM) Ruhsatı : Çevresinde bulunanlara fiziki, ruhi ve sosyal yönlerden az veya çok zarar veren veya vermesi muhtemel olan ve doğal kaynakların kirlenmesine neden olabilecek müesseselere gerekli önlemleri alması sonrasında yetkili makamca verilen açılma ruhsatıdır.

Günübirlik Tesis : Havza dahilinde günübirlik ihtiyaçlara cevap verecek, sürekli konaklama içermeyen yapı ve tesislerdir.

Havza Atıksu Kontrol Belgesi (HAKB) : Endüstriyel tesislerden kaynaklanan tüm atıksuların kirliliğinin kontrolü ve izlenmesi amacıyla BUSKİ tarafından atıksu kirliliğine önlem olarak bu Yönetmeliğin esaslarına uymak şartıyla yükümlülüklerini yerine getiren tesislere BUSKİ Havza Yönergesinde belirtilen esaslar çerçevesinde verilen belgedir.

İçme ve Kullanma Suyu Temin Edilen Yüzey ve Yeraltı Su Kaynakları : İçme ve kullanma suyu temin edilmek üzere yararlanılan veya yararlanılması amaçlanan her türlü yapay ve doğal göller ile yer altı suları ve bunları besleyen sulardır. **İdare:**Bursa Su ve kanalizasyon İdaresi genel Müdürlüğü (Kısaca BUSKİ). **Ekolojik Kaçak Yapı :** Ruhsatsız veya ruhsatına aykırı olarak yapılan yapı olarak tanımlanır.

Kaçak Kullanım :2560 sayılı Kanun çerçevesinde çıkarılan bu Yönetmelik ve Yönerge hükümlerine aykırı etkinliklerle, yapıların, tesislerin, su ve arazilerin bu hükümlere aykırı kullanımınıdır.

Kanalizasyon Sistemi : Atıksuları toplamaya, uzaklaştırmaya ve arıtma tesislerine iletmeye yarayan şebeke, ana taşıyıcı hat ve kollektörlerini, her türlü tesis ve sanat yapılarını ihtiva eden birbirleri ile bağlantılı boru ya da kanal sistemleridir.

Kaynak Suyu : Jeolojik şartları uygun toprak derinliklerinde toplanan ve çıkış noktasından doğal ve sürekli olarak kendiliğinden akan sudur.

Kirlilik Önlem Payı (KÖP) : Endüstriyel atıksu kaynaklarından gerekli önlemleri alıncaya dek veya yeterli ölçüde önlem almadıklarının tespiti sonucunda alınan bedeldir.

Kısa Mesafeli Koruma Alanı :Mutlak koruma alanı üst sınırından itibaren yatay 700 m. genişliğindeki karasal alandır.

Maksimum Su Kotu : Baraj gölünün su toplayabileceği en üst sınırdır.

Mevcut İskan Bölgeleri : İlgili mevzuata uygun olarak kurulan ve yerinin değiştirilmesi mümkün olmayan ve sınırları Çevre Düzeni Planında belirtilen köy ve belediyelerdir.

Mevcut Tesis ve Yapı: BUSKİ Genel Müdürlüğü İçme suyu Havzaları koruma Yönetmeliğinin Bursa Büyükşehir Belediyesi Genel Kurulunda kabul edilip yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan yasa ve yönetmeliklere uygun olarak faaliyetine izin verilen tesis ve yapılarıdır.

Mutlak Koruma Alanı: İçme ve kullanma suyu temin edilen yapay veya doğal göllerde maksimum su seviyesinin kara ile oluşturduğu çizgiden itibaren yatay **300 m.** genişliğindeki karasal alandır.

Önlem Alarak İzin Verilecek Yapı ve Tesis : BUSKİ tarafından mevcut tesis olarak kabul edilen veya bu yönetmelik hükümlerine göre yapılaşan ve kirlilik önlemlerini alarak kalmasına izin verilen yapı ve tesislerdir.

Orta Mesafeli Koruma Alanı :Kısa mesafeli koruma alanı üst sınırından itibaren yatay 1000 m.genişliğinde ki karasal alandır.

Su Havzaları (Su toplama havzası, İçme Suyu Havzası, Havza) : İçme ve kullanma suyu temin edilen yüzey ve yeraltı su kaynaklarının bölge topografyası ile sınırlı doğal su toplama alanlarıdır

Su Kirliliği : Su kaynağının fiziksel, kimyasal, bakteriyolojik, radyolojik ve ekolojik özelliklerinin olumsuz yönde değişmesi şeklinde gözlenen ve doğrudan veya dolaylı yoldan doğal kaynaklarda, insan sağlığında, balıkçılıkta, su kalitesinde ve suyun diğer amaçlarla kullanılmasında engelleyici bozulmalar yaratacak madde veya enerji atıklarının boşaltılması sonucu oluşan durumdur.

Sızdırmaz Fosseptik : Evsel yada endüstriyel atıksuların biriktirildiği ve dış ortamlarla ilişkisini kesen teknik usullere göre yapılmış fenni çukurlardır.

Tehlikeli ve Zararlı Maddeler : Solunum, sindirim veya deri absorpsiyonu ile akut toksisite ve uzun sürede kronik toksisite, kanserojen etki yapan, biyolojik arıtmaya karşı direnç gösteren, yeraltı ve yüzeysel suları kirleten özel arıtma ve uzaklaştırma işlemleri gerektiren maddelerdir.

Uzun Mesafeli Koruma Alanı :Orta mesafeli koruma alanı üst sınırından başlamak üzere su toplama havzasının nihayetine kadar uzanan tüm yatay karasal alandır.

Yeraltı Suyu : Yeraltındaki durgun veya hareket halindeki bütün sularıdır.

Yüzey Suyu : Yeryüzünde akan veya duran sudur.

GENEL ESASLAR

MADDE4 :

4.1. İçme ve kullanma suyu temin edilen su kaynaklarında ve havzasında suların kirlenmesine neden olabilecek faaliyetler yapılamaz. **Her çeşit atık suyun havza dışında çıkarılması esas olup sulama amaçlı kullanılamazlar.**

4.2. Bu Yönetmelik kapsamında kalan alanlarda imar planlarının yapılması esastır. İmar planları yapmaya yetkili kurumlarca hazırlayacakları imar planlarının hazırlık aşamasında su kaynaklarının korunması ilkeleri , altyapı ve bu Yönetmelik ile düzenlenen konularda gerekli uyumun sağlanması açısından BUSKİ 'nin imar planlarına ilişkin uygun görüşünün alınması zorunludur.

4.3. Bu Yönetmelik kapsamında kalan alanlarda 1/1000 ölçekli imar planı dahilinde yeralan ve GSM kapsamına giren tüm Atıksu Kaynakları BUSKİ'nin uygun görüşü alındıktan sonra ilgili idarece izin ve ruhsata bağlanacaktır.

4.4. İçmesuyu toplama havzalarında 1/1000 ölçekli onanlı uygulama imar planı bulunan yerleşimler dışında her türlü görüş öncesinde (Yapı Ruhsatı, Yapı Kullanma İzin Belgesi, GSM Ruhsatı, İşyeri Açma ve Çalışma İzni, ve Yönetmelik gereği diğer izinler) ilgili kurumlar BUSKİ Genel Müdürlüğünün uygun görüşünü almak zorundadır. BUSKİ Genel Müdürlüğünün olumlu görüşü alınmadan izinlendirme yapılamaz. Bu hükme aykırı yapılan işlemler hakkında yasal yaptırım uygulanır. Büyükşehir Belediyesi mücavir alanında 1/1000 ölçekli onanlı uygulama imar planı bulunan yerleşimlerde Yapı Ruhsatı, Yapı Kullanma İzin Belgesi verme aşamasında altyapı projeleri açısından BUSKİ 'nin uygun görüşülür.

4.5. Koruma alanlarında kalmalarına izin verilen ve yeraltısuyu kullanan mevcut endüstriyel tesislerin ve konutların kullandığı su ve atıksu miktarının belirlenmesi amacıyla yönelik olarak BUSKİ tarafından söz konusu yerlere sayaç takılır.

4.6. Su toplama havzalarında mevcut veya uzaklaştırılacak tesisler kapsamındaki işletmelere bu Yönetmelikte belirtilen önlemleri alıncaya, atıksularını havza içine deşarj etmeleri halinde, tespit edildiği dönem de dahil olmak üzere gerekli düzenlemeleri yapıncaya, atıksu parametreleri limit değerlerini sağlayıncaya ve BUSKİ'ye yazılı bilgi verinceye kadar Kirlilik Önlem Payı (KÖP) tahakkuk ettirilir. KÖP uygulamasında BUSKİ Atıksu Deşarj Yönetmeliği ve ilgili Yönergesi hükümleri esas alınır.

4.7. İçme suyu havzalarında çalışan vidanjörler BUSKİ'den çalışma izin belgesi almak ve taşıdıkları atıksuları BUSKİ'nin gösterdiği yerlere boşaltmak zorundadır.

4.8. İçmesuyu toplama havzaları içinde kalan özel mülkiyete, Devlet'e, Belediyelere ve tüm diğer kurum ve kuruluşlara ait arazi, yapılar ve tesisler bu yönetmelik hükümlerine tabidir.

4.9. İçme suyu havzalarında Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri açılmasına izin verilmez. Havza içinde mevcut Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri atıksuları ile ilgili bu Yönetmelikte belirtilen önlemleri almak ve arıtılmış atıksularını havza dışında BUSKİ'nin uygun gördüğü ortama taşımak zorundadır.

4.10. İçmesuyu toplama havzaları içinde atıksuları havza dışına taşıyan mevcut bir kollektör sistemi olması halinde, yapılaşma ve diğer faaliyetler bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerinin uygulanmasını engellemez. Kollektör sisteminin varlığı içmesuyu havzasının doğal sınırını değiştiremez.

4.11. Kanalizasyon sistemi **olsun olmasın** içme suyu temin edilen havzalardaki tüm alanlarda bulunan atıksu kaynaklarından kaynaklanan tüm atık suların kirliliğinin kontrolü ve izlenmesi amacıyla atık sularına önlem olarak bu Yönetmeliğin esaslarına uymak şartıyla yükümlülüklerini yerine getirenlere BUSKİ tarafından BUSKİ Havza Yönergesinde belirtilen esaslar çerçevesinde Havza Atık Su Kontrol Belgesi verilir

4.12. Orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında 1/1000 ölçekli onanlı uygulama imar planı bulunan yerleşimler dışında kalan tesis ve konutlarca atık su önlemi olarak yaptırılan arıtma tesisi ve/veya sızdırmaz fosseptiğe ilişkin BUSKİ Genel Müdürlüğü uygun görüşünü verdikten sonra, ilgili idareler Yapı Kullanma İzin Belgesini düzenler.

4.13. Atık suların BUSKİ tarafından yapılan bir kanalizasyon şebekesiyle toplanıp havza dışına atıldığı sistemin mevcut olması halinde anılan kanalizasyon sistemine deşarj yapan işletmeler **ile atık sularını sızdırmaz bir ortamda** toplayıp havza dışına uzaklaştıran işletmeler BUSKİ Atık su Deşarj Yönetmeliği'nde tespit edilen atık su parametreleri limit değerlerini sağlamak zorundadır. Bu madde kapsamında olan ve atık suyuna önlem almayan işyerlerine ise önlem alınıncaya kadar aynı Yönetmeliğin hükümleri idarece uygulanır.

4.14. Su toplama havzalarında yeni yerleşim birimlerine ve toplu konut alanlarına izin verilmez. Mevcut konut ve/veya toplu yerleşimler atık suları ile ilgili BUSKİ Havza Yönergesinde belirtilen önlemleri almak ve atık sularını BUSKİ' nin uygun göreceği havza dışındaki ortama uzaklaştırmakla yükümlüdür.

4.15. Hafriyat ve dolgu yapılarak arazinin topografyası ve havza sınırları değiştirilemez. Topografik yapının bozulduğu (taşocağı vb) yerlerde zeminin düzeltilmesine yönelik olarak sadece nebati toprak dökülmesine, ağaçlandırma yapılması şartı ile izin verilebilir. Aksi durumların tesbitinde verilen izin iptal edilir ve ceza yaptırımları uygulanır.

4.16. Kaynak ve yer altı suların tasarrufu yetki ve sorumluluk sahasında BUSKİ'ye aittir.

4.17. Havzalarda içme vb. maksatlı yeni kaynak suyu tahsislerine ve sanayi, inşaat vb. sektörlerde kullanılmasına yönelik ticari maksatlı kuyuya izin verilmez.

4.18. Daha önce tahsisi yapılmış kaynak suları, mevcut ticari maksatlı kuyular ve ticari olmayan kuyularla ilgili hususlar yönerge ile tespit edilir.

4.19. Havzadaki bütün koruma alanlarında ; İçme suyu havzalarının ve su kaynaklarının kirlenmesinin önlenmesi maksadıyla BUSKİ Genel Müdürlüğü tarafından gerekli görülmesi halinde tehlikeli ve zararlı atık üretenlerden başlanarak her türlü yapı ve tesisler bir program dahilinde kamulaştırılabilir.

4.20: İçmesuyu havzalarında alıcı ortama deşarj için uyulması gereken parametreler ve limit değerler Tablo 1'de belirtilmiştir. Tablo 1, bu Yönetmeliğin uygulamalarının

belirlendiği Yönergenin eki olup, BUSKİ Yönetim Kurulu kararı ile düzenlemeler (parametre ilave etme veya çıkarma, limit değerleri azaltma veya yükseltme) yapılabilir.

II.BÖLÜM

KORUMA ALANLARI VE BU ALANLARDA ALINACAK ÖNLEMLER MADDE 5 :

YÜZEYSEL İÇME SUYU KAYNAKLARI

BUSKİ İçmesuyu Havzaları Koruma Yönetmeliğinin İçme suyu temin edilen Yüzeysel İçme suyu Kaynaklarında uyulması gereken esaslar şunlardır :

5.1.Çöp, moloz, çamur gibi katı atıklar ve sıvı atıklar ile arıtılmış atık su dökülemez.

5.2. Yakıtlı–yakıtsız motorlu araç çalıştırılmaz.

5.3.Yüzmek, balık avlamak, su altı ve su üstü sporları yapmak yasaktır.

5.4. Kaynaklar üzerinde ilaçlama vb. faaliyetler yapılamaz.

5.5.Yüzme, su üstü, su altı sporları ve kültür balıkçılığı ve balık tutma faaliyetleri yapılamaz

5.6.İçme suyu temin edilen rezervuara önemli miktarda su taşıyan ve içme suyu toplama havzalarında yer alan dereler BUSKİ tarafından koruma altına alınmıştır. Koruma altına alınan Derelerin her iki tarafındaki 100m lik alanda aşağıdaki koşullar geçerlidir.

a) İçme ve kullanma suyu temin edilen yüzeysel su kaynağının kirlenmesine ve su miktarının azalmasına neden olacak hiçbir faaliyet yapılamaz.

b) BUSKİ Genel Müdürlüğü ihtiyaç duyduğu alanları,tesisleri, konutları, vb bir program dahilinde kamulaştırabilir. Bu alandaki tüm yapı ve tesisler kaldırılır.

c) Çöp, moloz, çamur gibi evsel ve endüstriyel katı atıkların, dökülmesine, depolanmasına, aktarma istasyonları yapılmasına izin verilmez. Sıvı atık ve arıtılmış yada arıtılmamış atık su deşarjı yapılamaz. Bu alanda mevcut mezarlıklarda yeni gömüye izin verilmez ve yeni mezarlıklar da açılmaz.

d) Toprak ve malzeme alımı amacıyla kazı yapılmasına, taş, kum, kil ve maden ocağı açılmasına ve işletilmesine izin verilmez.

e) Tabii gübrelerin açıkta depolanmasına ve sıvı ile katı yakıt depolama tesislerine izin verilmez

f) Bu alanlardan malzeme alımı ve taş, moloz,hafriyat vb dökümü yasaktır.

g) Zorunlu hallerde yolların bu alandan geçecek olan kısımlarında sadece ulaşım ile ilgili işlevlerine izin verilebilir.Dinlenme tesisi, akaryakıt istasyonu, açık otopark vb. tesisler yapılamaz.

h) Derelerin kısa mesafeli koruma alanında kalan kısımlarında bu alanın sadece tarıma yönelik hükümleri seracılık ve yapı niteliği taşıyan tesis olmaması koşulu ile geçerlidir.Orta ve uzun mesafeli koruma alanındaki kısımlarının tamamında BUSKİ

İçme suyu Havzaları Koruma Yönetmeliği şartlarını sağlayan mevcut yapı ve tesislere ve BUSKİ tarafından yapılacak veya yaptırılacak olan arıtma tesisleri ile BUSKİ İçme suyu Havzaları Koruma Yönetmeliği şartlarına uymaları koşulu ile Resmi ve özel kuruluşlarca yapılacak olan sudan enerji elde edecek üretim tesislerinin faaliyetlerine izin verilebilir. Bunların dışında söz konusu alanlarda Kamu ve Özel kuruluşlarca ticari amaçlı olmaması koşulu ile yalnızca ağaçlandırma yapılmasına izin verilebilir.

MADDE 6 :

MUTLAK KORUMA ALANI (Maksimum Su Kotu – 300 m.)

6.1. Mutlak koruma alanı içinde, içme ve kullanma suyu temin edilen yüzeysel su kaynağının kirlenmesine ve su miktarının azalmasına neden olacak hiçbir faaliyet yapılamaz.

6.2. Mutlak koruma alanı BUSKİ Genel Müdürlüğüne bir program dahilinde kamulaştırılır ve bu alandaki tüm yapı ve tesisler kaldırılır. Kamulaştırmaya bağlı olarak arazinin yapısına göre mutlak koruma alanının tamamı yada gerekli görülen yerler çitle çevrilir.

6.3. Mutlak koruma alanlarında içme suyu arıtma tesisleri dışında amacı ne olursa olsun yapı yapılamaz, iskana açılmaz, turizm alanı kurulamaz.

6.4. (28.05.2004/ 74-13) Mutlak Koruma Alanında kamu ve özel kuruluşlarca ticari amaçlı olmaması koşulu ile yalnızca ağaçlandırma yapılmasına izin verilebilir.

6.5. Çöp, moloz, çamur gibi evsel ve endüstriyel katı atıkların, mutlak koruma alanına dökülmesine, depolanmasına, aktarma istasyonları yapılmasına izin verilmez. Bu alana sıvı atık ve arıtılmış atıksu deşarjı yapılamaz.

6.6. Bu alanda mevcut mezarlıklarda yeni gömüye izin verilmez ve yeni mezarlıklar da açılmaz.

6.7. Toprak ve malzeme alımı amacıyla kazı yapılmasına, taş, kum, kil ve maden ocağı açılmasına ve işletilmesine izin verilmez.

6.8. Mutlak Koruma Alan içinde hayvancılığa ve tarıma hiçbir şekilde izin verilmez.

6.9. Mutlak Koruma Alan içerisinde tabii gübrelerin açıkta depolanmasına ve sıvı ile katı yakıt depolama tesislerine izin verilmez.

6.10. Zorunlu hallerde yolların bu alandan geçecek olan kısımlarında sadece ulaşım ile ilgili işlevlerine izin verilebilir.Dinlenme tesisi, akaryakıt istasyonu, açık otopark vb. tesisler yapılamaz.

MADDE 7 :

KISA MESAFELİ KORUMA ALANI (300 – 1000 m.)

7.1. Kısa Mesafeli Koruma Alanlarında Madde 6 kapsamında yer alan 6.1, 6.3, 6.5, 6.6, 6.7, 6.9 fıkraları geçerlidir.

7.2. Bu alandaki mevcut yapı ve tesislerden gerekli görülenler BUSKİ Yönetim Kurulu Kararı ile kamulaştırılır ve uzaklaştırılır. Kamulaştırma işlemi tamamlanıncaya kadar atık sularında ,ham madde ve ürünlerinde tehlikeli ve zararlı maddeler içeren , su kirliliğine sebep olabilecek sıvı, katı, gaz gibi her türlü atık kaynaklandığı tespit edilen , proses atık suyu olan endüstri kuruluşlarının faaliyetlerini durdurmaları, derhal bölgeyi terk etmeleri gerektiği kendilerine bildirilir. Bu kapsam dışındaki mevcut yapı ve tesisler atık sularını sızdırmaz fosseptiklerde toplamak ve BUSKİ' nin uygun göreceği havza dışındaki uygun bir ortama uzaklaştırmakla yükümlüdür. Kaçak yapı konumundaki tesis ve yapılar içinde faaliyetten men edilmeleri için yasal işlemler başlatılır.

7.3. Kısa Mesafeli Koruma Alanlarında hayvancılığa izin verilmez. Ancak sulu olmaması, suni gübre kullanılmaması ve erozyonu azaltacak esaslara uyulması koşulu ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Taşra Teşkilatının kontrol ve denetiminde tarıma izin verilebilir.

7.4. Kısa Mesafeli Koruma Alanlarında içme suyu arıtma tesisleri ile Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki uygulamalar dışında hafriyat yapılamaz.

7.5. Zorunlu hallerde yolların bu alandan geçecek olan kısımlarında sadece ulaşım ile ilgili işlevlerine izin verilebilir.Dinlenme tesisi, akaryakıt istasyonu, açık otopark vb. tesisler yapılamaz.

7.6. Kısa mesafeli koruma alanlarında bulunan mevcut yapıların tadilatına ve yıkılıp yeniden yapılmalarına izin verilmez.

MADDE 8:

ORTA MESAFELİ KORUMA ALANI (1000–2000m.)

8.1: Orta Mesafeli Koruma alanlarında Çöp, moloz, çamur gibi evsel ve endüstriyel katı atıkların, bu alana dökülmesine, depolanmasına, aktarma istasyonları yapılmasına tabii gübrelerin açıkta depolanmasına ve sıvı ile katı yakıt depolama tesislerine izin verilmez.

8.2. Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin (31.12.2004 tarih, 25687 sayılı Resmi Gazete) 19. Maddesinde belirtilen yapılaşma hükümleri geçerli olup, bu yapılaşma şartları

aşılabilir.

8.3. Orta Mesafeli Koruma Alanlarında yeni endüstri kuruluşlarına, hayvancılık tesislerine, her türlü depolama tesislerine, akaryakıt istasyonu ve depolarına, LPG istasyonu ve depolarına, toplu konutlara, **mezbahalara** izin verilmez.

8.4. Bu alanlarda açık arazide yapılan tarıma ; bitki çeşidine göre , susuz yapılması veya damla sulama sisteminin kullanılması suni gübre ve zırai mücadele ilaçlarının kullanılmaması koşulları ile izin verilebilir.

8.5. Mevcut konut ve tesisler atıksularına önlem aldıktan sonra, BUSKİ 'nin uygun göreceği havza dışındaki bir ortama atıksularını taşımakla yükümlüdürler.

8.6. Mevcut iskan bölgelerinde ilgili idarece atıksu altyapı tesislerinin yapılması ve atıksuların havza dışına ve BUSKİ'nin uygun gördüğü ortama uzaklaştırılması esastır.

8.7. Bu Alanlarda hayvancılığa izin verilmez. Ancak suni yem kullanmamak ve erozyonu azaltacak esaslara uyulması koşulu ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Taşra Teşkilatının kontrol ve denetiminde tarıma izin verilebilir. Ancak mevcut Hayvancılık Tesisleri gübrelere dolaylı olarak oluşabilecek her türlü kirlenmeye karşı önlemlerini almak ve gübrelere havza dışına çıkarmakla yükümlüdürler.

8.8. Bu alandaki mevcut endüstri tesislerinden sadece evsel nitelikli atıksuyu olan (endüstriyel atıksuyu olmayan) endüstri kuruluşlarına, atıksularına önlem almak ve havza dışına BUSKİ'nin uygun göreceği bir ortama taşınmaları koşuluyla, BUSKİ Yönetim Kurulu'na uygun görüldüğü takdirde izin verilir.

8.9. Bu alanda atıksularında ve/veya hammaddelerinde ve ürünlerinde tehlikeli ve zararlı maddeleri içeren ve su kirliliğine sebep olabilecek, sıvı, katı, gaz gibi her türlü zararlı atık kaynaklandığı tespit edilen veya proses atıksuyu olan endüstri kuruluşlarına faaliyetlerini durdurmaları ve ivedi olarak bölgeyi terketmeleri gerektiği bildirilir. Bildirime uymayan işyerlerinin faaliyetten men edilmeleri için yasal işlemler başlatılır.

8.10. Orta Mesafeli Koruma Alanlarında yeni mezarlık alanları oluşturulamaz.

8.11 Kazanılmış haklar korunmak kaydıyla bu alanda galeri usulü patlatma yapılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine BUSKİ Yönetim Kurulunca izin verilebilir. Ancak Atıksuların, alıcı ortama deşarj edilebilmesi için Tablo 1'de belirtilen limitlerin sağlanması veya BUSKİ 'nin uygun göreceği havza dışındaki bir ortama deşarj edilebilmesi için BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği Tablo 1'de belirtilen limitlerin sağlanması zorunludur.

8.12. Bu alandaki mevcut yapı ve tesislerden gerekli görülenler BUSKİ Yönetim Kurulu Kararı ile kamulaştırılıp uzaklaştırılabilir.

8.13 ‘Bu maddede belirtilmeyen ve faaliyeti itiberi ile kirletici olup olmadığı konusunda deiresince karar verilmeyen durumlarda ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde karar almaya BUSKİ Yönetim Kurulu yetkilidir’.

MADDE 9 :

UZUN MESAFELİ KORUMA ALANI (2000 m. – Havza Sınırı)

9.1. Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin (31.12.2004 tarih, 25687 sayılı Resmi Gazete) 20. Maddesinde belirtilen yapılaşma hükümleri geçerli olup, bu yapılaşma şartları aşılamaz.

9.2. Kırsal ve kentsel yerleşim alanlarında 1/1000 ölçekli imar planları, hangi iş kollarına izin verileceğine ilişkin BUSKİ'nin uygun görüşü alındıktan ve ilgili Belediyesince onandıktan sonra belirlenir.

9.3. Bu alandaki mevcut endüstri tesislerinden evsel nitelikli atık suyu olan (endüstriyel atık suyu olmayan) endüstri kuruluşlarına, atık sularına önlem almaları ve havza dışına BUSKİ'nin uygun göreceği bir ortama taşınmaları koşuluyla, BUSKİ Yönetim Kurulu'nca uygun görüldüğü takdirde izin verilir.

9.4. Bu alandaki mevcut endüstri tesislerinden endüstriyel atıksuyu olanlara atıksularına arıtma önlemi almak ve havza dışına BUSKİ'nin uygun göreceği bir ortama taşımak koşuluyla, BUSKİ Yönetim Kurulu'nca uygun görüldüğü takdirde izin verilir.

9.5. Bu alanlarda açık arazide yapılan tarıma ; bitki çeşidine göre , susuz yapılması veya damla sulama sisteminin kullanılması suni gübre ve zırai mücadele ilaçlarının kullanılmaması koşulları ile izin verilebilir.

9.6. Bu alanda beton temel ve çelik konstrüksiyonlu seracılığa; yapı ruhsatını verecek ilgili kurum görüşü ile birlikte Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Taşra Teşkilatının uygun görüşünün alınması ve başka bir amaçla kullanılmayacağına dair tesis sahiplerince ilgili idareye noter tasdikli taahhütnamenin verilmesi ve bu seraların Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ve kuruluşlarınca hazırlanmış tip projelere göre yapılması , atıksularına önlem alınması koşulu ile , basit örtü tipi seracılığa ise; Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Taşra Teşkilatının denetim ve kontrolünde BUSKİ Yönetim Kurulu kararı ile izin verilebilir.

9.7. Bu alanda arıhanelere, entegre niteliği olmayan kümes, ahır,ağıl, yem depoları, hububat depoları ile üretim, yıkama-paketleme, işleme gibi üniteleri olmayan tarıma dayalı malzeme depoları, soğuk hava depoları ve ürün depolarına atıkları ve aldıkları önlemler ile ilgili olarak BUSKİ Yönetim Kurulu'nca uygun görüldüğü takdirde izin verilir.

9.8. Bu alanların içinde akaryakıt istasyonu ve depolarına, LPG istasyonu ve depolarına, tarıma dayalı sanayi mamülü depoları dahil akışkan nitelikli ürün depolarına ve benzeri kullanımlar amacı ile yapılaşmaya, yeni kurulacak hiçbir endüstri kuruluşuna, bu yönetmelikle tanımlananlar dışında yeni iskana ve toplu konutlara izin verilmez.

9.9. Çöp, moloz, çamur gibi atıkların bu alana dökülmesine ve depolanmasına, gübrelerin açıkta depolanmasına, sıvı atık ve arıtılmış atıksuların deşarjına izin verilmez. Zorunlu koşullarda katı atık aktarma istasyonu yapılmasına her türlü önlemi almak koşuluyla, BUSKİ Yönetim Kurulu'nca uygun görüldüğü takdirde izin verilir.

9.10. Mevcut Hayvancılık Tesisleri gübrelerinden dolayı oluşabilecek her türlü kirlenmeye karşı önlemlerini almak ve gübrelerini havza dışına çıkarmakla yükümlüdürler. Her türlü atık önlemini aldığını belgeleyen ve beyan eden hayvancılık tesislerine BUSKİ Yönetim Kurulunca uygun görüldüğü takdirde izin verilir.

9.11 Bu alanda çevresel etki değerlendirmesi raporuna göre yapılması uygun bulunan maden istihracı ve her türlü tesislere BUSKİ Yönetim Kurulunca izin verilebilir. Ancak Atıksuların, alıcı ortama deşarj edilebilmesi için Tablo 1'de belirtilen limitlerin sağlanması veya BUSKİ 'nin uygun göreceği havza dışındaki bir ortama deşarj edilebilmesi için BUSKİ Atıksuların Kanalizasyona Deşarj Yönetmeliği Tablo 1'de belirtilen limitlerin sağlanması zorunludur.

9.12 Bu maddede belirtilmeyen ve faaliyeti itiberi ile kirlletici olup olmadığı konusunda deiresince karar verilmeyen durumlarda ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde karar almaya BUSKİ Yönetim Kurulu yetkilidir'.

MADDE 10 :

KAYNAK VE YERALTI SULARI

10.1. Kaynak ve yeraltısuları için koruma alanları teşkil etmek Çevre Kanunu ve DSİ'nin görev ve yetkilerini belirleyen diğer kanunlar gereği DSİ'nin, tüm koruma alanlarındaki önlemleri düzenlemek 2560 sayılı yasa gereği BUSKİ'nin yetkisindedir.

10.2. Tüm Koruma Alanlarında yeni kuyu ve kaynak suyu çıkarılmasına ,orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında ise sadece havza içinde yer alan yerleşimlerin içmesuyu ihtiyacını karşılamak üzere kaynak ve yeraltı suyu taleplerine DSİ uygun görüşünün alınması zorunludur. İçme suyu dışındaki diğer kullanım amaçları için yapılan başvurularda ilgili kamu kuruluşları ve tüzel kişiler BUSKİ'nin uygun görüşünü alır.

10.3. Yeraltı suyu hangi sınıftan olursa olsun, kalitesinde meydana gelen değişiklik ve bozulmalarda, kirlletici kaynak belirlenir ve kirlleticilere 2872 sayılı Kanununun 20, 21 ve 23 üncü maddeleri uyarınca cezai işlem yapılır.

10.4. Bütün deniz kıyısı bölgelerinde, yeraltı suyu kalitesinin korunması amacıyla, tuzlu su girişimini önleyecek emniyetli çekim tesbitlerinin yapılması gereklidir. Emniyetli

çekim değerinin aşılmasına yolaçan kaçak kuyular, İdare tarafından belirlenerek kapatılır. Bu işlemi yapan gerçek ve tüzel kişilerin eylemi kirletme yasağı kapsamına girer.

10.5. Kalıcı nitelikteki kirleticilerin uzun süreler sonunda kuyu ve drenlerden ortaya çıkması muhtemel olduğundan, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Suda Tehlikeli ve Zararlı Maddeler Tebliğinde adı geçen ve hiçbir şekilde çevresel ortamlara verilemeyeceği belirtilen maddeleri kullanan faaliyetler yasaktır.

10.6. Sınıf YAS I ve Sınıf YAS II grubu yeraltı sularının alındığı kuyu, pınar ve infiltrasyon galerilerinin toplu içme suyu temini amacıyla kullanılanların, 50 metreden daha yakın mesafelerde hiçbir yapıya, katı ve sıvı atık boşaltımına ve geçişe izin verilmez. Bu koruma tedbirini uygulayabilmek için yeraltı suyu kaynağının 50 metre çevresi dikenli tel ile çevrilir.

10.7. Koruma alanının büyüklüğü yerel şartlar dikkate alınarak idarece azaltılabilir ya da artırılabilir. Gerekli hallerde ikinci bir koruma bandı oluşturularak, bu alanın yapılaşmaya izin verilmeksizin yalnızca geçiş, rekreasyon gibi amaçlarla kullanımına izin verilebilir.

10.8. Koruma bantlarının oluşturulmasına halihazırdaki durum, yukarıda 10.3., 10.4., 10.5.,10.6.ve 10.7. bentlerinde belirtilen tedbirlerin uygulanmasına izin vermiyorsa, bu durumda yapıların kamulaştırılmasına çalışılır. Bunun mümkün olmaması halinde, koruma alanı içinde atık boşaltımını engelleyecek tedbirler alınır.

10.9. Atıksularla veya yağmur suları ile çözünerek yeraltı suyuna taşınabilecek nitelikteki maddeler yeraltı suyu besleme havzası içerisinde zeminde doğrudan depolanamaz.

10.10. Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Suda Tehlikeli ve Zararlı Maddeler Tebliğinde belirtilen STS3 ve STS4 sınıflarındaki maddeleri ihtiva eden atıklar, ancak Tebliğde bahsedilen özel tedbirler alınarak depolanabilir.

10.11. Özellikle yeraltı sularının içme suyu amacıyla kullanıldığı yörelerde, kullanılan tarım ilaçlarının doğal şartlarda parçalanabilir ve canlılarda uzun süreli birikim yapmayacak türden olması gerekir. Bunların kullanımı konusunda, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının ilgili birimlerinden izin alınır.

10.12. Gübrelemede, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının ilgili birimlerince gerekli miktar hesapları detaylı olarak belirlenir ve fazla gübre kullanılmamasına ilişkin denetlemeler yapılır.

10.13. Radyoaktif izleyiciler kullanılması gerektiğinde, su kirlenmesine neden olmayacak izleyiciler kullanılır.

10.14. Yer altı suyu rezervlerine haiz akifer karakterindeki her türlü formasyonlardan malzeme temini yasaktır. Ancak Yer altı suyu beslenme havzalarından malzeme teminine Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün uygun görüşü alınarak izin verilebilir.

10.15. Yeraltı suyuna arıtılmış dahi olsa doğrudan atık su deşarjı yapılamaz. Yeraltı suyuna yapay besleme, yeraltı sularına ilişkin mevzuat hükümlerine göre yapılır.

III.BÖLÜM

MADDE 12 :

YASAL YAPTIRIMLAR

12.1. Bu yönetmelikte yeralan hüküm ve yasaklara aykırı eylem ve durumların saptanması halinde, en az iki BUSKİ görevlisi tarafından tutanak düzenlenir. Bu tutanağa; Yönetmelikteki hüküm ve yasaklara aykırı durum ve eylemin nitelik, nicelik ve kapsamı ile bu eylem yada durumdan sorumlu tutulabilecek gerçek yada tüzel kişilerin kimliği ile ilgili bilgiler beyanlar doğrultusunda geçirilir. Tutanağın hazırlanmasında, mümkünse sorumlu tutulabilecek kişi veya temsilcisi ile yerel kolluk örgütünün bir görevlisi de hazır bulundurulur.

12.2 . BUSKİ Genel Müdürlüğü;

12.2.1. Yönetmelikte belirtilen tedbirleri almayarak veya diğer suretlerde halkın içeceği sulara zehir katmak suretiyle bozarak, halkın sağlığını tehlikeye düşüren kimselerin cezalandırılması ve haklarında gerekli işlemin yapılması için; dosyaya tüm bilgi ve belgeleri de ekleyerek Türk Ceza Kanununun anılan suçlarla ilgili maddeleri gereğince haklarında yasal işlem yapılması için ; Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur.

12.2.2. BUSKİ'ye ait her türlü menkul ve gayrimenkul mallar, 2560 sayılı kanunun. 20 ve 27. maddeleri gereği kamu malı sayılıp, bu mallara zarardan dolayı cezalandırılmaları ve haklarında gerekli işlemin yapılması için ; dosyaya tüm bilgi ve belgeleri de ekleyerek Türk Ceza Kanununun anılan suçlarla ilgili maddeleri gereğince haklarında yasal işlem yapılması için ; Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur.

12.2.3. Yönetmeliğe aykırı bütün fiillerden dolayı ilgililer hakkında gerekli işlemlerin yapılması için, dosyaya tüm bilgi ve belgeleri de ekleyerek Türk Ceza Kanununun anılan suçlarla ilgili maddeleri gereğince haklarında yasal işlem yapılması için ; Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur.

12.2.4. BUSKİ Genel Müdürlüğü yaptığı inceleme ve değerlendirmede, tutanakla tespit edilen fiil veya durumun 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu. 242 maddesi ve devam eden maddelerine aykırı olması halinde sorumluları hakkında, 1593 sayılı Kanunun 282.

maddesi gereğince işlem yapılması için Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur.

12.2.5. BUSKİ Genel Müdürlüğü, Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında bulunan suların, kaynak ve yollarının bakımı, korunması, sağlık şartlarına uygun bir halde bulundurulması ve idaresi için bu Yönetmelikte alınan tedbir ve kararlara ve diğer yasaklara aykırı hareket edenler hakkında 831 sayılı Sular Kanunu. Ek.8 . maddesi gereği işlem yapılmak üzere tüm bilgi ve belgeleri de ekleyerek gerekli cezanın verilmesi için kendi görüşünü de içeren istek yazısını Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığına gönderir.

12.2.6. BUSKİ Genel Müdürlüğü, yaptığı inceleme ve değerlendirmede tutanakta belirtilen eylem ve durumun, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve buna dayanılarak yapılmış düzenlemelere göre idari nitelikte ceza verilmesini gerektiren bir eylem, yahut durum olduğu sonucuna varırsa, sorumlular hakkında Çevre Kanunu m. 20, 21, 23'de öngörülen cezaların tertip edilmesi için, tutanağı kendi görüşünü de içeren bir istek yazısı ile, Çevre Kanunu. 24. maddesinde anılan ilgili mülki amirliğe gönderir.

12.2.7. Yetkili makamların ceza kovuşturması ve ceza tertibi ile ilgili işlemleri, BUSKİ Genel Müdürlüğünce sürekli olarak izlenir ve yargılama aşamasında BUSKİ'nin davaya müdahil sıfatı ile katılması amacıyla talepte bulunulur.

12.2.8. BUSKİ'ye zarar verilen hallerde, tespit edilen zararın tazmini için gerekli yasal işlemler yapılır. Ayrıca 2560 sayılı yasa ve ilgili mevzuat hükümleri gereğince para cezası uygulanır. Tahsil edilen para cezaları BUSKİ Genel Müdürlüğü'nce irat kaydedilir.

MADDE 13 :

ÖNLEMLER

13.1. Doğrudan içme ve/veya kullanma suyu kaynağı veya şebekesini kirleten eylem ve etkinlikler ile havzadaki koruma alanlarında yapılması bu yönetmelik hükümleri ve ilgili diğer mevzuatla yasaklanmış olan eylem ve etkinlikler, su kaynağının kirlenmesine neden olan veya böyle bir sonucun doğmasına yol açma tehlikesi arzeden eylem ve etkinlikler sayılır.

Anılan eylem ve etkinliklerin bu Yönetmelikte ve ilgili diğer mevzuatta yer alan hüküm ve yasaklar ile bunlara dayanılarak BUSKİ tarafından karar ve önlemlere aykırılığının saptanması halinde aşağıdaki işlemler yapılır.

13.1.1. Yüzeysel ve yer altı suyu kaynağının kirlenmesine neden olan ya da böyle bir sonucun doğmasına yol açma tehlikesi arz eden eylemlerin ya da etkinliklerin saptanması halinde, bu etkinliklerin veya eylemlerin durdurulması veya ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması; 2560 sayılı kanunun 1. Maddesi gereği Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde Büyükşehir Belediyesi ve ilgili Belediyelerden, dışında ise

ilgili mülki idareden talep edilir. BUSKİ 2560 sayılı kanunun 1. maddesindeki yetkilerini kullanır.

13.1.2. Yönetmelik hükümleri uyarınca koruma alanlarındaki kaçak yapılardan, yapımı yasaklanmış binalar ile bunlara ait her çeşit tesis ve eklenti yapılarının 2560 sayılı yasanın 20. Maddesine göre yapımının önlenmesi ; yapımı sürenlerin ise 3194 sayılı yasa gereği yapımının durdurulması, mühürlenmesi ve gerektiğinde yıkılması yetki alanına göre Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde ilgili Belediye Başkanlıklarından, Büyükşehir Belediyesi sınırlar dışında :

- a) Belediye hudutları içerisinde ilgili ilçe belediyesinden,
- b) Belediye hudutları dışında ise ilgili Mülki İdareden talep edilir.

13.2. 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılmış yönetmeliklerde su kaynaklarının kirlenmeye karşı korunması ile ilgili konmuş bulunan yasak ve hükümlere aykırı eylem ve etkinliklerin saptanması halinde durum Çevre Kanunu'nun 15 ve 16.maddelerinin uygulanması istemi ile Valilik Makamına yazılı olarak bildirilir.

MADDE 14 :

UYGULAMA ESASLARI

Kirlenmeye karşı koruma önlemlerinin alınması için 12 ve 13. maddelerin uygulanmasında aşağıdaki esaslara uyulur.

14.1. BUSKİ Genel Müdürlüğü, 2560 sayılı Kanunun. 2/d maddesi uyarınca, Belediye Zabıta Müdürlüklerinden doğrudan istenen önleme, durdurma, ortadan kaldırma önlemlerine başvurma talepleri bakımından, Belediye Zabıta Personeli Yönetmeliğinin ilgili maddesinde anılan yetkili Belediye organı sayılır. Bu tür talebi alan Zabıta Müdürü, gereken önlemin alınmasında gecikmeye neden olmayacak şekilde, BUSKİ'nin önlem istemine ilişkin Belediye Başkanına bilgi verir.

14.2. BUSKİ tarafından talep edilen ve 831 sayılı Kanunun. Ek.8. maddesine göre su kaynaklarının korunması ile ilgili önlemlerin alınmasına ilişkin Belediye Zabıta Müdürlüğü'nün yetki alanı; 2560 sayılı Kanunun 1. Maddesi uyarınca belirlenen alandır.

14.3. Yönetmelik hükümlerine göre yapımı yasaklanmış ve kaçak yapı tanımına giren her türlü bina, tesisat ve muhdesatın yapımının önlenmesi, durdurulması, mühürlenmesi ve gerektiğinde yıkılması hususlarında 3194 sayılı Kanunun ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılara ilişkin hükümleri ilgili belediyesince uygulanır. Ancak ilgili Belediyesince gereği yapılmadığı takdirde, sözkonusu yapılaşmaya karşı Büyükşehir Belediye sınırları dışında olmakla birlikte, yukarıda 14.2. fıkrada tanımlanan alanda oluşmuşsa bunlar hakkında Büyükşehir Belediyeince durdurma ve mühürleme işlemleri

yapılır. Mahallin en büyük mülki amirinin İmar Kanunu ile Çevre Kanunundan doğan yetkileri ile BUSKİ'nin 2560 sayılı Kanunu 20 maddesinin 2.fıkrasında belirtilen kaldırma yetkisi her halde saklıdır.

14.4. Muhtarlar kendi bölgelerindeki su havzaları içinde yapı, zararlı tesisler ile suyu kirletecek yönde veya BUSKİ'nin tesis ve boru hatlarına zarar verecek etkinlikler de bulunanlar hakkında tutanak tutmakla ve bunları ilgili mülki amire ve BUSKİ'ye bildirmekle yükümlüdür.

14.5. Bu Yönetmeliğin uygulanmasında Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri ile birlikte koordinasyonu BUSKİ Genel Müdürlüğü yürütür ve ifa eder.

MADDE 15 :

GİDERİM

Su kaynaklarının korunmasına ilişkin hüküm ve yasaklara aykırı davranışların önlenmesi, meydana gelen zararların giderilmesi ve her çeşit yapılaşmanın ortadan kaldırılması için BUSKİ Genel Müdürlüğü'nce yapılan harcamalar ve diğer giderler 6183 sayılı Kanun'a göre tahsil edilir. Zararların giderilmesi ve diğer harcamaların tahsiline ilişkin yapılan çalışmalar, BUSKİ görevlilerince sürekli olarak izlenir ve ilgili dairece talep edilmesi halinde tahsilatı yapacak yetkililere her türlü yardım sağlanır. BUSKİ Kuruluş ve Görevleri hakkındaki 2560 sayılı Kanunun 20.maddesi gereğince içme suyu havzalarına ve BUSKİ'nin su kaynağı, arıtma tesisi, isale hatlarına, içme suyu şebekeleri...vb gibi her türlü tesislerine zarar verenlerin meydana getirdikleri zarar, sebep olanlara ödettilir. Havzaya atıksu, zararlı atık boşaltma, arazi yapısını değiştirme, isale hatlarının geçtiği güzergahları tahrip etme gibi zararlı etkinlikler tutanak ile saptanır. Tutanak ile tanımlanan ve tutarı ayrıca hesaplanan zararlı etkinlikler ve zararın giderilmesi için yapılacak her türlü harcama ve giderler ilgiliden tahsil edilir.

MADDE 16 :

VİDANJÖRLER

İçmesuyu havzalarında çalışan vidanjörler BUSKİ'den çalışma izin belgesi almak ve atıksuları BUSKİ'nin gösterdiği deşarj noktalarına boşaltmak zorundadır. Vidanjörlerin Çalışma Esasları ilgili Yönergesin de tanımlanır.

MADDE 17 :

YÖNERGELER

Bu Yönetmeliğin uygulamaya ilişkin esasları BUSKİ Yönetim Kurulunca onaylanacak Yönergeler ile düzenlenir.

MADDE 18 :

İÇME SUYU HAVZA SINIRLARI

2560 sayılı Yasa ile tanımlı ve sınırlı BUSKİ görev ve sorumluluk alanında kalan ve içme suyu temin edilen içme suyu havza sınırları ilgili Havza Yönergesinde açıklanacaktır.

MADDE 19 :

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

BUSKİ Genel Kurulunun 17/10/1990 tarih ve 2-13 nolu kararı ile yürürlükte olan “İçme ve Kullanma Suyu Temin Edilen ve Edilecek Olan Yüzeysel Su Kaynaklarının Kirlenmeye Karşı Korunması Hakkındaki Yönetmelik” yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE20:

YÜRÜRLÜK

Genel Kurulca kabul edilen bu yönetmelin hükümleri yönetmeliğin gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE21 :

YÜRÜTME

Bu yönetmeliği Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi (BUSKİ) genel müdürü yürütür.